

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 k. — kr.
 Félévre 5 " " "
 Negyedévre 2 " 50 "
 Egy órára 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Nagy hasábos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjelme a többször
 hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj min-
 den külön beiktatásért 30 kr.

Országos gondok.

Nagy gondok borultak szegény hazánkra. Az év legelső szaka, illatos május hava elején kétkedve, csaknem reményvesztetten állunk az út közepén és nem tudjuk, mit hoz a holnap. Csütörtökön megkérdezték a képviselőházban Bánffy Dezső bárót, mily munkával fogja elfoglalni a törvényhozást május havában, de a miniszterelnök ezen kérdésre választ nem adhatott, mert egyelőre a delegációk gyülekeznek Budapesten és ezek 18 napon át, mint amennyire a delegációk ülésére kiszabott, le fogják foglalni a maguk részére a közfigyelmet, de meg vezető elemeinek tevékenységét is. De azt már is kijelentette Bánffy, hogy május havában nem kerül sor a kiegyezési törvényjavaslatokra, melyek pedig ólomsúlytal neheznek közéletünkre, mert mind valószínűbbé válik, hogy nagy változások küszöbén állunk és a kiegyezés megújítása simán menni nem fog. Marad tehát most a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat, melyet alaposan megtépték már a pénzügyi bizottsági tárgyalások alkalmából és épenséggel nem az ellenzéki, hanem a kormányparti képviselők voltak azok, akik nem találták célhoz vezetőnek ezen javaslatot, melyet csak jobb hiányában hajlandók elfogadni.

Ezen törvényjavaslat tehát több

héten át lefogja foglalni a képviselőház tevékenységét, de mi történik az után? Aktív munka kifejtése helyett előreláthatólag hazaküldi majd a kormány a képviselő urakat, hogy lassanak a gazdaságuk után, mely ezuttal ritkaság számba menő eredménynyel kecsegtet. De a föld ezen nagy áldását ismét csak a nagy tömeg, melyet földi javakkal meg nem áldott a gondviselés, fogja megfizetni. A világ egy országára sem lesz oly kihatással a spanyol-amerikai háború, mint Magyarországra, melynek kiszámíthatatlan károkat okozott az utolsó 10 évben az amerikai gabona beözönlése, mely most a háború által megszünt, de a háború következtében teljesen elfogytak az amerikai nagy készletek, mert a katonaságot élelmezni kell és ezen körülmény okozza nálunk a buzaárak rohamos, páratlanul álló emelkedését. Nem a tőzsde emeli a gabona árat, hanem a készletek elfogyása.

Mód nélkül örvondetes lenne az árak ezen soha nem remélt emelkedése, mert ha az aratás megtartja azt, amit az aratási kilátások ígérnek és e mellett az árak megmaradnak mai magaslátukon, akkor sok birtok, mely most görnyed az adó-ság sulya alatt, fölszabadul, a kisgazda is vi-szaválthatja obligációját a takarékpénztártól, vagy az uzsorástól, aki ugyancsak kihasználta a maga zsebére a rossz időket s béke és megelé-

gedettséggel tarthatja majd bevonulását a termelő hajlékába. És minden jel arra mutat, hogy ez be fog következni. Örvondetes lesz ez az arató munkásokra is, akik eddig is készpénz-fizetés helyett az aratás eredményének bizonyos hányadában részesültek, de a kis értékű buzából alig kaptak néhány forintot. Most azonban, mikor 14—15 forintos ára lesz a gabonának, jóval nagyobb lesz az arató munkás keresete is és így ezen oldalról mindenesetre meg fog szünni az elégedetlenség és renitencia, az arató munkások vig danája fog ismét elhangzani aranykalászaik fölött.

Mi lesz azonban a kisebb javadalmazó tisztviselőkkel, mi lesz a kisebb keresettel bíró magánhivatalnokokkal, mi lesz az ipari munkásokkal és nap-számban dolgozókkal, akik nem részesülnek a föld magasabb jövedelméből? Oly nagy már ma a drágaság, hogy a kenyér élvezete már csak a jobb módúak privilegiuma. Ha a 60 ft haví fizetéssel bíró tisztviselő elküldi feleségét a piacra bevásárolni, kiad 5 frtot és még mindig üres kosárral tér haza. Elröpül az a néhány forint és nem bírja el a háztartás költségeit. Hus már csak vasárnaponként kerülhet az asztalra, a kenyérből pedig úgy adnak, hogy az valahogy el ne fogyjon, mert rémdrága lett a liszt, melynek árait nem szabályozza törvény.

Csukaháti Rinaldó,

— A „Debreczen” eredeti tárcaja. —
 Írta: **Jabloneczay Kálmán.**

Az alföld nagy vidékén — a fatornyos — mondjuk a fenyves bádógtetejű templommal bíró falukban, a hol a nemesi curia ambitsussan Karácsonytól-Karácsonyig üldögélő nemzetes ur eszertgeti öblös tajték pipájából a Kospallagi dohany füstöt; a hol a puritán jellemű beonlako-okat semmi sem zavarja ki esendes flgmájukból — ott olyan egész más élet folyik, mint a sinra as falttal berakott emeletes házak tömkelegében.

Az előbbi szüli az egyenes — bátor — őszinte szellemű magyar embereket — a másik az uri-aszfalt betyárokat, a művelt czüin-deres tolvajokat.

E sorok írója nagyon sok helyét bejárta édes hazánknak, megtanulta ösmerni a külföld szellemi és anyagi életét, — de olyan egyenesseg — olyan egyöntetű becsületes bátorság, mint a minővel a magyar alföld pusztán és falvakban lakó lakosai bírnak, — olyan talán az egész világon nincs.

Próbáld meg nyájas olvasó, éjszakának idején mint eltévedt utas — kopogtasd meg egy Nyiradonyi lakos ablakát!! garantírozom — ölelő karokkal fogad és ha nincs más vagyona egy darab tengeri kenyérnél — oda adja neked, — háló vaczkát felajánlja, míg ő — a gazda — kifekszik az udvar hideg porondjára.

Ha a nyírség bármely helységében valami tárgyad elveszett, vagy ellopatott és azt a lakosság fejének tudomására hozod — addig nem eresztenek ki falujokból — míg károd meg nem térül.

Nem veheti nyugodtan egy kinnlakó embernek sem a lelkiösmerete azt a tudatot, hogy az ő környezetükben egy idegen kárt szenvedett. — Hát ez nem puritán büszke becsületesség? ? !

Hogy aztán az ilyen büszke férfiak egymásnak nem lopják-e el — ha hozzáférhetnek — a szeme világát is — azt nem állítom. — De idegent nem bántanak soha.

Az ilyen a nagyobb városoktól messze eldugott falvakban aztán úgy élnek az emberek, mint hajdan az őserdők lakosai éltek. Nem ismernek senkit, csak a jegyzőjüket, no meg a saját kebelükből választott bírót meg az adóvegrehajtót.

Ez utóbbit ugyan nyársra szeretnék huzni, ha az öreg bíró minden lépését nem kísérné.

Egy ilyen kis helységben, hol rendszeren az intelligenciát a jegyzőn kívül az árendás zsidó, meg egy pár örök idők óta ott lakó földesur képezi, kik egyuttal a vidéknek — ha éppen a sors úgy hozza magával — rettgett alakjai is.

Ilyen forma fényes glória ékeskedett Tek. Bajnai Gabor ur fején kitől három falu apraja-nagyja reszketett.

Pedig Bajnai egy vidám egészséges szel-

lemű fiatal ember volt, csak azon egyetlen hiba lakozott a koponyája vezéretében, hogy nem akart senkitől sem félni.

Már pedig a föld kerektségén a legfüggelenebb ember is függ valakitől, ha mindjárt a legmagasabb forumtól is, de Bajnai Gabor még arra sem adott semmit.

Az ő falujának határán belül magánál nagyobb urat nem ösmert, a törvény hatóság intézkedéseire fütyüléssel válaszolt. A varme-gye parancsait kutyába se vette.

Vakmerő — halál megvető bátorságának messze szárnyaló hírével — a végrehajtó közegeket úgy sakkban tudta tartani, hogy végtére nem akadt a központi járásnak olyan kiküldöttje, ki az ő portájának küszöbét nyugodt lelkiösmerettel át merte volna lépni.

Pedig Bajnai a legjobb czimbora a legszeretreméltóbb tagja volt a vidéki ifjúságnak.

Megtörtént vele egy alkalommal, hogy a midőn két fogatu kocsiján a székhelyben tartott heti vásárból a tanyájára igyekezett, a nagy homokkal borított országúton egy három lovas paraszt szekér került a háta mögé.

A szekérben több paraszt ember ült, kik nem a leghizelgőbb szavakkal zaklatták Bajnai személyét.

Bajnai félfüllel halgatott rájuk. A midőn aztán megunt a pálinka gőzétől származott ömlengéseket, kocsissának gyors hajtást parancsol!

BEVÉTEL	
korona	fl.
1140643	64
1021706	44
13843001	31
559096	92
1161832	44
347134	46
2800903	40
10785028	82
1012800	90
16525079	—
4939422	96
1563107	24
131894638	104
TEHER	
Összesen	
I. korona	fl.
10500000	—
5250000	—
7754909	44
1560009	—
1600000	—
6973265	104
101280434	104
4374263	104
4000000	—
2204291	18
1181305	106
1385764	84
1650917	—
1789919	—
385567	—
2964618	104
855285	80
7899032	12
10948	86
9675	—
6030	—
12000	—
6300	—
2445358	42
139608440	104

nte Fortunat.
 tnak és...
 ág és bal...
 gadatnak el...
 aság.

Ha a gabona ára 2 krajczárral emelkedik, nem 2 krajczárral, hanem mindjárt 5 krajczárral, emelik a malmok termékeik árát. A marha ma szerteszét az országban rendkívül olcsó. Azt a marhát, melyért tavaly 120 frtot fizettek, az idén 80 frtért veszik meg a mészárosok és mégis ép a legutóbbi időben több krajczárral megdrágult a marhahús, a legkeresettebb élelmi czikk. A csirke meg épen ritka egy madár lett a középosztály háztartásában. Ennek élvezetét csak a gazdagok engedhetik meg magoknak. Falvak, melyekben ezrivel futkosnak a csirkék, réczék, libák utca hosszát, most mentesek a szárnyasoktól. Nem bírnak ilyet a piacra hozni. A legolcsóbb élelmi czikk, a burgonya, ma raritás, többbe kerül egy krajczárnál darabja, úgy szólván különként mérik ki a piacpon, pedig hányan vannak, kik kizárólag ebből táplálkoznak. Szomorú egy kép ez, de igaz. Hü tükre a helyzetnek.

Pedig nincsen ma kilátásunk a helyzet javulására. Minden téren emelkednek a terhek, de vajon emelkedni fognak-e a fogyasztónál is a jövedelmek? Például Amerikában, kisebb mértékben Angliában, de a német birodalom sok vidéken is a napszám, és kereset két-akkora, mint nálunk, azért mert jóval drágább ott az élelmezés. Jó ipari munkás napszáma meghaladja az 5 forintot is, de ezzel ott annyit ér el, mint nálunk a jó időben két forinttal. Ámde most nálunk is bekövetkezett az általános drágulás: hol marad ezzel szemben a nem termelő közönség jövedelmének emelkedése? Ez az a probléma, melynek megoldása előtt kételkedve állunk meg. Hova fog ez vezetni, miből fognak megélni azok, a kik összehasonlíthatatlanul többben vagyunk, mint a szerencsés termelők. ha nem következik be a visszaesés? És ez legnagyobb gondja az országnak, mert mindazokat érinti, kiktől megtagadtatott a földi javak birtoklása.

A kocsis közé vágott a két szürkenek és a kocsi csak úgy repült a vastag rétegű homok felett.

A paraszt szekér a nyomában, hol egészen a sarkába értek, mintha a rud végével a kocsi hátulját akarták volna belyukasztani hol elébe hajtottak, hogy nehéz kitérés nélkül ne lehessen tovább haladnia.

Ezt az egész műveletet csupa bosszantással e elekedtek.

Bajnai észrevette ezt a kimutatott szandekot.

Füle melegedni, arca pirolni kezdett a kitoró haragtól.

Egyszer, a midőn ismét a kocsi hátuljába akart a paraszt hajtani, felkapta Bajnai Gábor a melléte nyugvó jó dupla vadász puskáját és a középső rudas lovat, a homloka közepén, ahol egy kis fehér csillag képezte a csúlpontot — czélba vette és leterítette.

Szempillantás alatt összegabajodott a parasztkok üldöző fogata, míg Bajnai a legjobb kedélyben haza elvágatott.

Igaz ugyan, hogy a ló arát 60 ezüst forintban meg kellett téríteni a parasztnak, de ezzel elérte azt, hogy ezen cselekedet óta a csukahati paraszt annyiról kerülje az ő fogatát, mennyiről belatja.

Egy másik alkalommal meg következésképpen cselekedett.

Egy pár pofon vágott hitelezője elkezdte

Amily örvendetes tehát a termés értékének emelkedése, oly aggályosak ennek következményei. Inuét van azután, hogy zavartalan boldogságban ezen országnak sohasem lesz része.

BELFÖLD.

A képviselőház ülése. Csendes ülése volt ez a háznak. A szövetségi törvényjavaslatot 3 oldalról is megtamadták ugyan, de a tamadások nem igen rázták föl a Házat az almos hangulatból. Komjáthy Béla, Bíró Lajos és Melzl Oszkár kritizálták a javaslat intézkedéseit; mind a hárman rámutattak arra a veszedelemre, amit a kormányhatalom befolyásának minden növekedése a mostani elzárkódott társadalomra gyakorol. A javaslatot Miklós Ödön véd-lemezte.

Az ülés végén Perczel belügyminiszter válaszolt Visontai Somának a villamos elgázolások tárgyában több, mint egy év előtt hozza intézett interpellációjára. A választ az interpelláló is tudomásul vette.

A képviselőház ma szerdán d. e. 10 órakor ülést tartott, melyen folytatták a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat tárgyalását, az ülés azonban már 12 órakor végződött, hogy a delegáció tagjai megjelenhessenek az 1 órai királyi fogadtatáson.

A magyar delegáció megalakulása. Beadott 43 szavazólap, elnök egyhangulag Széll Kálmán, alelnök gróf Szapary Gyula lett. Jegyzők: Hegedűs Sándor, Münnich Aurél és br. Rudnyánszky József; háznagy pedig ifj. Wodianer Albert.

Az osztrák delegációban megválasztották 53 szavazat közül 43 szavazattal lovag Javorszky elnöknek; jegyző: Jonda, gróf Kottalinszky, br. Walterskirchen és Bielhalevek.

A delegációk fogadtatása. A király ma 12 órakor és 1 órakor fogadta a közönségek tárgyalására kiküldött két országos bizottság tagjait és pedig előbb az osztrák delegációt, azután a magyart. A delegátusok már jóval előbb az udvari várak fogadási márványtermében gyűltek egybe. A mint ez megtörtént, a főszertartásmester, a belső titkos tanácsosok és a testőrök a trónterembe vonultak, hol a trón körül félkör alakban álltak meg. A közös miniszterek, a m. kir. miniszterelnök, a főkamarszmester és a test-

perelni, egyik sommas végzés után másikat kézbesítették neki.

A végzéseket még csak türelmesen átvette a reszkető törvényszófogáktól, — de mikor meghallotta hogy most már nemsokára a végrehajtás következik, ékelen dühbe borult.

Elhatározta magában, hogy az ő birtokán a végrehajtás foganatosítását ingyen meg nem engedi?!

Tehát legelőször is egy három öles deszkára fekete katránnyal óriási betűvel felírta:

— Zsidónak — kutyának — végrehajtónak tilos a bemenet. Ezt a deszkát aztán kiszégeztette a bejáró sorompó felé diadalív alakba 2 nagy árboczra.

Azután megtöltötte a legnagyobb kaliberű puskáját fízkóval és kifeküdt a sorompó mellé a határárokba.

Várt a kedves vendégeket, Csakhamar feltűnt a láthatáron egy fiaker 2 girhes által vonatva, hátul egy ifju ur ült, mellette a végrehajtó, az adósok legborzasztóbb réme.

Kedélyesen beszélgetve, egymást bátorságra biztatva érkeztek a jelzett sorompó alá, amidőn két egymást követő ágyulövés hangzék az árok mélyéből és a felszegezett felirású deszkanak egy része szilánkokba szaggatva hullott a t. vendégek nyaka közé.

örkapitányok ott már megelőzőleg össze-gyűltek.

Erre a főkamarszmester jelentést tett a királynak, a ki most a belső titkos tanácsosok termébe jött és az ajtótól jobbra eső eseménynél a trónszék előtt állt meg.

A főkamars, a testörkapitányok és a főhadsegád a trón mellett, a közös miniszterek, a m. kir. miniszterelnök az emelvénytől balra állottak meg, a főszertartásmester és a szárnységéd pedig az ajtónál.

Erre a delegáció elnöke beszédet intézett a királyhoz, melyre a király válaszolt. Azután a miniszterelnök bemutatta a delegáció tagjait, mire a király a delegációt elbocsátotta és visszavonult belső termébe.

Thun gróf miniszterelnök tegnap délután már Budapestre érkezett, hogy ma résztvegyen a delegációk fogadtatásánál.

Timor szociálisticus. Nem tudunk más nevet adni a tegnapi lapok ezen hírének: (Bud. Tud.) A lapoknak egy könyvatos ujság nyomán közölt ama hire folytán, hogy a szociáldemokrata part általános, az egész fővárosra kiterjedő sztrájk-mozgalmat szándékozik megindítani. Daniel Ernő báró kereskedelemügyi miniszter azonnal intézkedett, hogy a hatóságok utján ez állítólagos mozgalomról kellő tájékozás szerzettessék. A beérkezett jelentések beható kutatások alapján egyhangulag oda nyilatkoznak, hogy sztrájk-mozgalmat jelenleg a fővárosban, eltekintve a keztyű szabászok mulofelben levő és kisebbmértvű sztrájkjától egyáltalán nem észlelhető.

Amire még senki sem gondolt.

— Az egyházker. középiskolai felügyelői állás betöltésének kérdéséhez. —

— Levél a szerkesztőhöz. —

Mikor e sorok megjelennek, már megkezdődött a tiszántuli ev. ref. egyházkerület tavaszi közgyűlése, azonban nekem is csak az utolsó pillanatban jutott ez a dolog eszembe, mikor t. i. a Debreczeni Protestáns Lapban az egyházker. tanügyi bizottságnak a néh. J. o. o. Istvan halálával megüresedett középiskolai felügyelői állás betöltésére vonatkozó javaslatát olvastam. Felveszem tehát a tollat s leírom gondolataimat — úgy vélvén, hogy jobb későn is, mint soha s kérem a t. szerkesztő urat, juttassa a nyilvánosság elé.

Emlekezhetik rá kiki, sőt nyomát a közgyűlés jegyzőkönyvében is megtalálja, ha ke-

— Jézus, Mária, gyilkosok! — kiáltja az ügyvédbojtar.

— Segítség! ordítá borizü rekedt hangján a végrehajtó.

— En nem megyek ide a Szentnek sem, sutógó a fiakeres.

Csakugyan hirtelen visszafordította kocsiának rudját — és elkezdett iszonyatosan vagtatni.

Bajnai kacagva ugrott ki az árokból. Megáljanak! kiálta utanuk.

Hej dehogy állottak meg — úgy elvágattak azok ijedtökben mint egy forgó szél.

Bajnai pedig cigarettára gyujtva — egykedvűen sétált szántó igái felé — melyeket most igen nagy veszély fenyegetett.

Ezért aztán törvény elé idézték Bajnait: Vallomása csupán ennyi volt: Vadgalambra löttem és a deszkát találtam, hát tehetek én róla.

Még a bíró is tudta, hogy ez a tréfa kiszámított volt, de hát megbüntetni még nem lehetett.

Ezért és számtalan ilyen esinyekért, mely a köznép száján óriási nagyokká fejlődtek ki, elnevezték Bajnai Gábort — Csukahati Rinaldónak.

Tessék megítélni a nyájas olvasónak, megérdemli-e ezen diszes nevet.

reszi, hogy az egyházker. annak idején, mikor a ker. felügyelőt az állam nyugdíjintézetbe fel nem vették, őt a theol. tanári nyugdíjintézetnek akarták (bocsánat e kifejezésért!) nyakába varrni, Ez ellen a nyugdíjintézet — ert-hető okokból — kézzel lábbal tiltakozott. — Ekkor a kerület még szigorubban ráparancsolt, mire az intézet matematikai számve-téssel bizonyította be, hogy Joó Istvánnak, a feleséggel és két kiskoru gyermekkel megáldott 60 éves férfinak és családjának valószínű nyug- és gyámdíjai kb. 20,000 frt tőkét és annak időközti kamatait fogják felemészteni, kéri tehát ennek az összegnek biztosítását, megjegyvezvén; hogy ha a kerület a számítás jogalapját elismeri, hajlandó ez alapon az intézet a barátságos egyezkedés terére átlépni, A kerület — nem tehetvén mást — ebbe bele-ment. Mi lett a vége? Nem tudom, talán a most kezdődő gyűlésen megkapjuk reá a fele-letet. Legyen azonban bár a felelet a legked-vezőbb, annyi bizonyos, hogy annak értéke Joó István halálával az ő hátramaradt családjá számára lefoglaltatott, a kerület tehát, ha a Joó István halálával megüresedett fel-ügyelői állást újra betölti, az új felügyelőnek nyugdíját új alkuval, illetve új áldozattal lesz kénytelen biztosítani, — mert hiszen ki állhat jót arról, hogy a felügyelő nyugdíjára ese leg-zár biztosított összeg a Joó István család tagjai használatából előbb felszabadul, mint arra a megválasztandó utódnak, illetve család-jának szüksége lesz?!

S épen a megválasztandó utód személye teszi ezt a kérdést aktuálissá. — Nevezetesen gondolt-e a tanügyi bizottság, gondolt-e a ke-rület, sőt gondolt-e maga D ó c z i Imre is arra, hogy felügyelővé választása esetén nem-csak állami nyugdíjigényét, hanem még be-fizetett szolgálati díjait is teljesen elveszti az 1894. XXVII. t. cz. rendelkezései szerint, ho-zott Joó Istvánnak annak idején rendelkezé-sére állott az autonom nyugdíjintézet felszá-molása alkalmával az ő személyére esett ösz-szes jutalék?

En nekem abszolute semmi kifogásom az ellen, hogy ezt az állást a kerület egyál-talan be akarja tölteni (amire aztán szerintem csakugyan semmi szükség!), hogy arra Dóczy Imrét választja meg, mert csakugyan nem ta-lálnék reá a kerület tanárai között méltóbb embert, de nem szeretném, ha a lelkesedés, melylyel a tanügy érdekét szolgálják, ugy az egyházkerület pénzügyeit, mint egy munkában eltöltött élet eddigi eredményeit s jövő remé-nyét s a hozzá tartozó családnak ekziszen-cziáját zavaroknak tenné ki. — (Isten mind-nyajunkkal szabad!) — lehetőleg minél ké-sőbb — de mindenesetre:

Circumspectus.

A háboru.

A világba kürtölt megverését Puerto Rico-nál a spanyol hajóhad által az E. Álla-mokénak nem erősítették meg.

Nev-York, május 10. A »Wold« key-vesti távirata jelenti: A »Winslof« amerikai torpédónaszád vasárnap megütközött három spanyol ágyunaszáddal Cardenasnál és az egyiket háraképtelenné tette. A »Winslof« nem szenvedett sérülést.

Tampa, május 10. A »Guszie« gőzhajó a melyet a kormány bérlet ki, holnap reggel fegyverrel, löszrel és élelmiszerrel a fel-kezők számára, Kubába megy. Mintegy 100 katonai kíséri a szállítmányt, hogy a partra szállításra felügyeljen és szükség esetén a sziget belsejébe is benyomuljon, hogy a szál-

lítmányt a felkelőknek átadhassa. A »Whitney« szállító gőzhajó rövid időn belül utána megy.

Peking, május 11. Minthogy Kína semle-gesnek jelentette ki magát; a cung-li-janneu felszólította amerikat, hogy az élelmiszerekkel és löszrel megrakott »Morocaey« hajót Sang-haiból rendelje vissza.

London, május 10. A Reuter ügynök-ségnek jelentik Hangkongból mai kelettel: Dewey ellentengernagy azt jelenti, hogy a Manilla körül levő fölkelők veszedelmesé kezdenek lenni és kivonják magukat minden ellenőrzés alól. A manillai angol telep emlékiratot nyújtott át Deweynek, a melyben válsá-gos helyzetet ecsetel, minthogy a lakosság éhséget szenved. A »Mortalle« és »Linues« angol hajók a »Bruix« francia czirkáló hajó és egy japán hadihajó Manilla előtt vannak. Hír szerint ott van a »Gefion« német hadi-hajó is.

Az olaszországi zavargások.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 8.

A Stefani ügynökség a nápolyi zavar-gásokról a következő részleteket közli:

Tegnap dél tájban egy csapat tanuló az egyetemen izgatni kezdett a zavargásoknál agyonlőtt tanulóitársuk M u s s i emlékének megünneplése érdekében. Erre a diákok a ki-kötői negyedbe vnnultak, hol a fölízgatott eső-cselékek egyesülve, tüntetni kezdtek. A ren-dőrség közbelépett és szétoszlatta a tüntetőket. De azok a Marealo városrészben újra ösz-szgyűltek.

Sok ezer tüntető botokkal folygyverkezve sztrájkra akarta birni a gyári munkásokat, de hasztalanul. Végre a rendőrség szétoszlatta őket.

Egy másik csapatot, mely körülbelül 100 főből állott, az cendino városrészben verték szét, mely alkalommal két rendőrt s egy ka-tonát a köveldobáló zavargók megsebesítettek. Három embert letartóztattak. A zavargók a kikötői negyedbe menekültek. Felborították a közúti vasut 4 kociját s torlaszokat akartak emelni, de a katonaság közeledtére szétreb-bentek.

A zavargók tömegesen járták be az ala-csonyabbban fekvő városrészek utcáit, majd átmentek a magasabban fekvő negyedekbe, hol felborították 2 vasuti kocit s bezúrták a lámpák üvegeit. Vico Coucudiában a zavargók kövekkel hajigálták meg a katonaságot, mire az közzéjük lött öt ember halva maradt a helyszínén.

Este csoportosulások voltak Setlifi kül-városban s a zavargók pisztolyokkal lövöl-döztek. Három katoná és egy rendőr megse-besült.

A katonaság kénytelen volt a zavargók közé löni kik közül 3 ember megsebesült, kettő súlyosan. Több letartóztatás történt.

A pályaudvar előtt levő téren és a Borgo di Loreten szintén torlaszokat akartak emelni a zavargók és felgyújtottak egy kórházat, de szétverték őket.

Néhány kisebb környékbeli faluban, így Masano di Napoi és Osbcotere Caseban is zavargások voltak.

E zavargások következtében Nápoly tar-tományban kihirdették az ostromállapotot. Malaczia tábornokot a nápolyi hadkerület pa-rancsnokát kinevezték rendkívüli királyi biz-tossá és teljhatalommal ruházták fel a ren-dhelyreállítására.

Az Osservatore Catholicot ma konfiskálták és szerkesztőjét Albertario Abbét szigoruan megintették. Az érsek távollétében az őt helyettesítő püspök és két prelatu s Bava tábor-nokhoz ment, hogy felajánlják neki közremű-ködéseket a nyugalom helyreállítására. Tegnap 30 szerzetest tartóztattak le. A letartóztatot-takat más kolostorba viszik, melynek főnöke fe-lelősséggel tartozik azért, hogy a szerzetesek rendelkezésére fognak állani a katonai ható-ságnak. Az éjszaka nyugodtan folyt le. Ma reggel újra kinyitották az összes műhelyeket és a munkások dologba állottak. Ujabb rend-zavarás nem volt. A város ismét a rendes képet nyújtja, azzal az eltéréssel, hogy az ut-czákon katonai őrszolgálatok ezirkálnak. Az üz-

letek esti záróját 9 órától 11-re tették át azt az időt pedig, midőn a lakosságnak az ut-czákon szabad tartózkodnia, 11-től 12-ig ter-jesztették ki.

Közvéteszi a Rudini miniszterelnök kör-rendeletét, melyet a miláni és nápolyi kir. biztosokhoz, hadkerületi és hadtestparancsno-kokhoz, valamint a prefektusokhoz és al-prefektusokhoz intéztek. A körrendelet az-mondja, noha a mozgalom még mindig tart-sót egyes helyeken terjedőben van ereje, hala, az erélycs intézkedéseknek, mindinkább csök-kenl. Az a körülmény, hogy Rómában és eg sz környéken, valamint Piemontban, Szi-czliában és Szardíniában állandóan nyugalom van, nagy jelentőséggel bír és elcsüggeszti a rosz indulatokat, míg új erőt ad azoknak, kik a haza integritásának fenntartásán mun-kálkodnak. Legfőbb kötelesség a haladéktalan és könyörtelen megtorlás után megmaradni és a zendülést mindenütt azonnal erélyesen elfojtani. Kerülni kell azonban a tulhajtott aggodalmaskodást és folytonosan újabb kato-naság kérését, mintha az országot hadi állapotba akarnák helyezni. Ha az esztelen izgatás tévutra vezette volna is az ok és cél nélkül felizgatott tömegeket, veszedelem nem fenyegeti az országot és annak intézményeit, amelyek diadalmasan fognak e fájdalmas meg-próbáltatásból kikerülni. Nagyobb veszedelem rejlik az intézmények barátainak csekély önbizalmában. Az összes hatóságoknak magok köré kell gyűjtenie a rendszerele elemeket és bizalommal kell őket eltölteni. A körrendelet így végződik: A példa hatása, a teljesített kötelesség tudata és a kormányhoz való bizalom százszorozza meg az erjét minden katonai és polgári tisztviselőnek és akkor lehetséges lesz szükség esetén hajthatlan szigorral, még csekély erővel is azonnal hely-reállítani a rendet, föltéve, hogy a rendelkezésre álló erők felhasználásánál nem nyilvánul bünös vonakod s.

A berlini Wolf ügynökség jelenti Luga-noból: Milanoi hírek szerint a helyzet ott alig javult. Tegnap dél óta szünetel a vasuti forgalom Chiasso és Milano között. Hír szo-rint a vasuti alkalmazottak sztrájkolnak és a milanoi központi pályaudvart megszállva tar-tják: Állítólag Brianzából a parasztnok szena-hányóvillakkal fölfegyverkezve jönnek a sztrájk-olók segítségére.

London, május 10. A Standard washing-toni jelentése szerint 50,000 önkéntessel együtt 66,000 főnyi hadsereget küldenek Kuba szigetére. Az első hadosztály vasárnap indul el; a csapatok szállítását 10 nap alatt akarják befejezni.

Madrid, május 10. A Morning Post le-velezője Sagasta miniszterelnököt meginter-juvulta, a miniszterelnök ugy nyilatkozott, — hogy a helyzet nagyon egyszerű. Spanyolor-szág teljesen tönkre ment, a belső bajokban, míg Amerika folyton gyarapodott és csak ürügyet keresett, hogy Spanyolországba bele-köthessen, a mint azt tapasztalta, hogy az ország teljesen kimerült. Támogatta a fölke-lőket és a nyílt harcztot kerülte. E helyett inkább Kubán, Portorikóban és a Filippi-szi-geteken é l e s z t g o t t e a z a v a r o k a t és ha lehetett volna, magában Spa-nyolországban is v i s z á l y t támasztott volna.

A M. P. levelezője e nyilatkozatokból azt következteti, hogy Sagasta keserű panaszaival csakis a tisztességes visszavonulást akarja elő-készíteni, amint az újabb események az elkerülhetetlenné tennék. Hogy teljes új kabi-net alakul-e, vagy csak a mostánit rekonstru-alják-e, még bizonytalan.

A Times és a Standard tudni véli, hogy teljesen új kabinet alakul Camposz elnöksége alatt.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól —

— Első nap. —

Ma kezdődött meg a tiszántuli ev. ref. egyházkerület tavaszi közgyűlése mely ismét összegyűjtötte a magyar vallás légnépesebb

kerületnek legkiválóbb férfait. Itt vannak az esperesek és gondnokok az egyházi és világi tanácsbírák majdnem kivétel nélkül mégjelentek.

A gyűlést Kiss Áron püspök és gr. Dégenfeld József főgondnok vezették mint előadók; Zsigmond Sándor egyházi fő és Elek Lajos aljegyző, valamint dr. Baczoni Lajos világi aljegyző szerepelnek. Farkas Antal világi főjegyző egészségi állapotára hivatkozással, aliasáról lemondott s már a mai gyűlésen az összes tagok legnagyobb sajnálatára meg sem jelent.

A gyűlést Kiss Áron püspök szép imával nyitotta meg, mely után a püspöki jelentését olvasta föl a főjegyző, mely a ker. szeretet hideg hangján emlékszik meg a szociálisták mozgalmáról, a kongrua javaslatról, továbbá a kerületet gr. Tisza Lajos, Joo István és Kulini Imre haláláról, kiknek emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatta.

Ezután Puky Gyula újonnan választott egyházker. tanácsbíró tette le az esküt szép beszédben köszönte meg a bizalmat, mire Kiss Áron püspök üdvözölte.

A bizottságok megválasztása után bejelentette a főjegyző, hogy dr. Farkas Antal vil. főjegyző lemondását hajlott korára tekintettel benyújtotta. A közgyűlés a lemondásra elég okot nem látva dr. Farkas Antalt tisztének tovább viselésére felkéri.

Tóth Samuel egyházker. levéltárnok lemondását sajnálatlalt vették tudomásul.

A konventi végzések tudomásul vétele után három kivételes lelkészi vizsgálatra adtak engedélyt, majd a kerület egyházainak nyújtott adományokat vették tudomásul.

Az egyházker. tanügyi bizottság javaslata alapján a kerületi gyűlés a Debreczeni Protestáns Lapot az egyházkerület hivatalos lapjává nyilvánította, biztosítván egyúttal némi szubvención kívül arról is, hogy ha a lap saját nyomdat állít akkor egyenlő feltételek mellett az egyházkerület és főiskola nyomtatványait meg fogja kapni.

Az egyházi adózás rendszerének ügyében a felső szabolcsi egyházmegye rendkívüli zsinat tartását ajánlja. A közgyűlés, mivel azóta a konvent e tekintetben intézkedett, a kérdés felett egyelőre napirendre tér.

A vasárnap megszentelése ügyében a felsőszabolcsi egyházmegye szintén intézett felterjesztést, amelyet Görömbei Peter esperes ajánló szavai után.

Dr. Thaly Kalmán ezt a kérdést igen nagy fontosságnak tartja, mert bár azt hiszi, hogy a cseleDTVény e tekintetben rendelkezik, hogy ki-ki a maga ünnepeit szabadon megszentelhesse, de ha nem volna, szükségesnek tartana a konventen kívül külön is felhívni a beügyminiszter figyelmét.

Gróf Dégenfeld József úgy tudja, hogy a cseleDTVényben nincs e tekintetben intézkedés, a vasárnapi munkaszünet törvénye pedig csak az ipari munkásokról szól, ezért a kormány a maga részéről nem intézkedhetik. Ennek folytán a konvent mellett nem tartana helyesnek még egyszer felírni.

Balogh Ferencz felolvassván a konvent mostani határozatának alapját képező beregi indítványt konstatalja, hogy itt új mozzanatról van szó, tehát kéri, hogy ezt az indítványt is terjessze fel a kerület a konventre.

A gyűlés Balogh Ferencz indítványát fogadja el.

A nagybányai egyházmegye felterjesztést intézett a kerülethez az egységes liturgia ügyében. Kiadták az esperesi karnak, hogy öszre adja be a munkálatát.

Ugyancsak a nagybányai egyházmegye az iránt irt fel, hogy a lelkész avatás ne a megválasztás után, hanem a papi vizsgálat letetele alkalmával történjen; a kerület nem látja ennek szükségét.

A csökmői egyházban a múlt télen 178 család lépett ki az egyházból a szocialista izgatás folytán; az egyháztanács ennek megakadályozására az elemi iskolák államosítását és az egyházi adózás rendszerének korszerű megváltoztatását határozta el.

Kiss Albert: Mivel a kongrua törvény a f. év végéig követeli a lelkészi jövedelem rendezését, azért az előadói véleményt, mely a konvent intézkedését tartja beváránónak, elégnék nem tartja, annyival inkább, mivel az egyházmegye egy új adózási rendszert állapított meg egy évre; ő tehát erre külön határozatot kíván.

Az esperes felvilágosítása után Kiss Albert elfogadja a határozati javaslatot, azzal a módosítással, hogy az adó kulcsra vonatkozó jelentést csak tudomásul venné.

György Endre a javasolt intézkedéseket az adott esetben tudomásul veszi, de elvi határozatképpen ezt nem tartaná helyesnek kimondani.

Az egyházkerület a tett intézkedéseket tudomásul veszi, az iskolák átalakításába előlegesen engedélyt ad, az egyházmegyét pedig megbizja, hogy a tanítói állások végleges megszüntetése esetére teendő intézkedéseit jóváhagyás végett a kerülethez terjessze fel felhívva az egyháztanácsot, hogy a bajok szanálására a leggondcsább figyelemmel törekedjék.

Lapunk zártakor a gyűlés még folyik.

Kávésók és vendéglősök kongresszusa.

— Saját tudósítónktól. —

— Első nap —

Debreczen, május 11.

A kávéskók és vendéglősök nyugdíjgyében má delevőtt kongresszus volt a „Bika-diszteremben. Lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

Hauer Bertalan elnök megnyitva az ülést üdvözli az egybegyűlt tagokat.

Utána dr. Benedek János jogtanácsos ajánlja a kongresszusnak, hogy a diszelnök Boczkó Samuel rendőrfőkapitány meghívására egy három tagú küldöttség menesztésék. A küldöttség tagjaivá egyhangulag Kovács Dezső, Nerey Dezső és Hauer Bertalan lett kiküldve.

Dr. Solti Ödön a kongresszus budapesti jogtanácsosa felolvassván a házszabályokat, diszelnök Boczkó Samuel megérkezéig az ülést fel függesztve.

Diszelnök Boczkó Samuel megérkezésén, megnyitó beszédeben üdvözli az egybegyűlt kongresszus tagjait, kik az ország legáltalánosabb vidékeiről is egybegyűltek, hogy szakmájukban alapos tanácskozás után megfontolt határozatokat hozzanak a jövőre nézve. Kívánja hogy a kongresszus megfelelően eme céljának.

A kongresszust megnyitottanak jelentéki. A diszelnök szavait általános „eljen” követve.

Majd a kongresszus vezető elnöke Bokros Károly mondotta a következőket:

Midőn másodizben vagyok szerencsés a közbizalom támogatása folytán ezen díszes elnöki székben helyet foglalni, mindenekelőtt hálás köszönetet mondok nagyságos Boczkó Samuel urnak, ki tanácskozásaink védnöki tisztét kegyes volt elfogadni, valamint mindazoknak, kik lelkesedő lélekkel nyugdíjgyesületünknek immár negyedik kongresszusa alkalmával ezuttal Debreczenbe, a magyar nemzet eme ősi kiváltságos szabad királyi városába eljöttek, hogy jelenlétük által tanácskozásaink méltóságát, eredményességét, valamint annak erkölcsi színvonalát emeljék.

A regaleadók leszállításáról vagy esetleges eltörléséről beszél. Majd ezek eredményéről az általános szellemi jólét szempontjából is. Összehasonlítja ami söradónk paratlanul áll Európában. A sört mint élelmi cikket ismerteti. A vendéglősök és kávéskók társadalmi és politikai helyzetéről nem is akar beszélni, mert nincs. Majd a következőkkel végzi beszédét.

Megpróbáltam Önök előtt kifejtetni mindazon okokat, melyek bennünket nyugdíjgyesületünk megalkotására vezettek. Köszönöm Önöknek azt a szíves türelmet, mellyel bizonyára hézagos előadásomat meghallgatni kegyesek voltak; Önöknek pedig ez ősi nemes város nemes lakóinak hálásan köszönöm hogy

igaz magyar szívük melegségével nyitották meg vendégszerető házuk ajtait, hogy abban évzede munkánk koronáját tegyük fel.

Es most kezdjük meg komoly és nagy fontosságú tanácskozásainkat, abban a felemelő tudatban, hogy századunk legszebb humánus intézményének megvalósítása vár ránk! Kérjük munkánkra isten áldását kérjük a gondviselést hogy nyugdíjgyesületünk életbeleptetését célzó negyedik kongresszusunknak és első közgyűlésünknek a művelt Magyarország minden társadalmi rétegében méltanyást és elismerést adjon és a ma tette öltő nyugdíjgyesület ne szalmaszal legyen tengerviharokkal küzdőnek, hanem hajó mely biztos kez által vezetve biztos rérbé visz.

Dr. Benedek János szól ezután. A mult kongresszuson megbiztak egy kiküldött allandó bizottságot a vendéglősök stb.-től megkivánható kvalifikáció ügyébeni memorándum kidolgozására. E memorandum a holnapi kongresszuson lesz tárgyalva, melynek tárgyszorozatába amugy is fel van véve a miniszter leirata a kávéházi és vendéglői alkalmazottak memoranduma tárgyalu. A kétszeri tárgyalás merőben felesleges volna. Gombos Ignác (Kolozsvár) kívánja, hogy olvastassék fel ma dr. Szilvassy (Arad.) Mondja, hogy velők az lett közölve, hogy ma lesz a vendéglősök és kávéskók kongresszusa, ezért délután akarja a vendéglősök kongresszusát megtartani a memorandum ügyében dr. Solti Ödön.

Glück Frigyes e memorandum előadójának nincs jelen s szeaved halasztást holnapig.

Gundel János felvilágosítja a kongresszust, hogy dr. Benedek János által tett előterjesztés helyes, mert kétszer tárgyalni a kérdést merőben felesleges volna. Holnap teljes számban e kérdést a kiküldöttek tárgyalhatják.

Dr. Szilvassy (Arad) hivatkozik arra, hogy a megbizások csak mai napra terjed ezért kell délután az országos kongresszus tárgyaikat folytatni.

Dr. Benedek János hivatkozik, hogy eleazert indítványával szemben nem hoztak fel s ezért kéri indítványát elfogadását.

Dr. Benedek János indítványát elfogadják s a memorandum tárgyalása a holnapi kongresszusra lesz kitűzve.

Nerey és Dezső társelnök emelkedett ezek után szólasra. A fentartó bizottság beszámolóját terjesztette a kongresszus elé. A díjtáblázat kidolgozására a bizottság ügyészenek — közli beszédeben Nerey — dr. Bolygó Samuelt sikerült megnyerni. — Az ő szakértelme oldotta meg e kényes kérdést s így remélhető, hogy a fontos kérdés a miniszterium részéről jóvá fog hagyatni.

A tagsági díjak magas voltára nézve hivatkozik az elkerülhetlen szükséges kiadásokra. Jelentést az elnök kezeihez teszi át.

Jelentést éjenzéssel vették tudomásul. Gundel János indítványozza, hogy Nerey Dezső és Bokros valamint a kongresszus szervezete közül működő férfiaknak köszöneteket nyilvánítsak.

A kongresszus éljenezve tesz eleget az indítványoknak.

Nerey és Bokros köszönik az ovációkat és ígerik, hogy a jövőben is igyekezni fognak kiérdemelni. A nyugdíjgyesület létesítése körül fokozott mőködést ígerik.

A kongresszus ezek után átalakult szervező közgyűlésre dr. Solti Ödön adja elő a szervezeti bemutatót.

Legerdekesebb pontja ezen számításnak azon tétel, mely minden tagot biztosít arról, hogy 35 évi tagság után havi ötven forint nyugdíjban részesedik. Nyugdíjra tarthat igényt az özvegy is.

Az alapszabályok felolvasása után dr. Solti kéri annak tudomásul vételét.

Tompos Ignác (Kolozsvár) felvilágosítást kér egyes pontokra nézve.

Dr. Soltész felvilágosító szavai után Tompos is tudomásul veszi az alapszabályokat.

Ezek után elnök az ülést öt perczre függesztette és a kongresszus tagjai a gazdaság felzerelt budgetbe vonult s így az öt percznyi szünet jó felőrat vett igénybe.

Fel egykor az elnök újból megnyitotta az ülést melynek folytatolagos lefolyásáról lapunk holnapi számában hozzuk tudósítást.

Forradalom Olaszországban.

Budapest, máj. 10.

Már a vasárnap éjjeli táviratokból ki-
jött, hogy Olaszország több részében való-
ságos forradalmi jellegűt öltöttek az eleinte
szocialista jellegűeknek látszó mozgalmak.
Milanóban torlaszokat emelt a lakosság és
a tüzérsgnek kellett a torlaszokba rést lőnie.
E forradalomnak már nem a drágaság,
nem a kenyérhiány az oka. Melyebb okok
forognak fönn. A milánói forogásnak **köz-
társasági jellege** van. A felkelés a monar-
chikus államforma ellen irányul.

Umberto király tiszta tudatában van a
veszedelemnek, a mely trónját és dinasztia-
ját fenyegeti. Turánban tartott beszédében
kifejezést is adott ennek.

»Fajdalmainkat, melyeket mint olasz és
mint király érzek e pillanatban, enyhíti az a
bizalmam, a mely hazám jövője iránt soha
sem rendült meg bennem« mondotta a király
és a félhivatalos táviratok azt jelentik, hogy
beszédét lelkesedéssel fogadták.

Hogy azonban tényleg milyennek ott az
állapotok, leginkább abból tűnik ki, hogy a
milánói eseményekről szóó táviratokat visz-
szatartják és egyéb hír alig érkezhetik hoz-
zánk, mint a mit a hivatalos táviró jelent.

Kerülő úton, jobbbára Svájcban át, a
következő jelentések érkeztek:

Róma, május 10. A Corriere della Sera,
a Perseveranza és más milánói lapok borzal-
mas részleteket jelentenek. A torlaszok száma
légió volt. A katonáknak mindenütt sűrű kö-
zaporban kellett elhaladniuk. Helyenkint a há-
zasba is be kellett hatolniuk, hogy a téglá-
darabokat dobálókat ártalmatlanokká tegyék.
A szonyokat és leányokat, kik a háztökön
rejtőztek, nyomban agyonlőttek. A leghevesebb
utcai harc dult a Porta Tricinese mellett.
Igen sok halott fekszik az utcákon.

Az összes színházakat becsukták. A
leveleket és táviratokat nem kézbesítik. Az
Italia de Popolo szerkesztőségének összes tag-
jait elfogták. A vasuti állomásokat katonaság
szállta meg. A tegnapi utcai harcban igen
sok katona elesett.

A Voce della Verita című lapot konfis-
kálták, mert vezércikkében a régi kormány-
zatnak és a régi kormányrendezreknak vissza-
állítását követelte.

Milano, máj. 10. A tegnapi nap folya-
mán csak a Porta Monforte és a Porta
Venezia közt volt tüntetés és gyülekezés,
a melynek azonban nyomban veget vetet-
tek. — Körül-belül kétszáz zavargó egy
apáczaolostorba menekült, a hol letartoz-
tatták őket. Turati és Bissolati szocialista
képviselők letartóztatását megerősítik. Andrea
Costa szocialista képviselőt szintén letartoz-
tatták.

NAPI HIREK.

*** Országos képviselők Deb-
reczenben.** A most folyó egyházkerü-
leti közgyűlés alkalmából több ország-
gyűlési képviselő érkezett városunkba, a
közgyűlés diszjé. Itt vannak az egy-
házi tagok közül K i s s Albert, M a d a r
á s z Imre, a világiak közül pedig el-
sősorban dr. Thaly Kálmán, a mi büsz-
keségünk, Debreczen sz. kir. város első
kerületének függetlenségi párti orsz. kép-
viselője, S z i n a y Gyula, G e n e s y
Albert. Rajtuk kívül a főrendiház tag-
jai közül itt vannak gr. R á d a y Ge-
deon és H o r t h y István, továbbá azok
közül, a kik legnagyobb részt már voltak
több ízben tagjai a képviselőháznak,
megjelentek: I z s á k Dezső, U r a y
Imre, G y ö r g y Endre.

*** Ülések az egyházkerületi közgyű-
lés alatt.** A tiszántúli egyházkerületi közgyű-
lés alatt a következő ülések lesznek: A gyű-
lés első napján május 11-én d. u. 4 órakor
egyházkerületi értekezlet választmányi ülése.
A gyűlés második napján május 12-én délután
4 órakor bírósági ülések, A választások a gyű-
lés második napján máj. 12-én delelőtt lesz-
nek. A gyűlés 3-ik napján, május 13, az An-
dahazy-Szilágyi intézet ügye a növendékek
felvétele.

* Drágasági pótlék a városnál. Nagy
az öm azok között a szegénysorsu napdi-
jasok között, akik 80 krért, jobb esetben 1
frt és 20 krért körmölgetik naponta az aktá-
kat; meg a hajduk között is, a kik a mai
drágaság mellett ugyan soványul kénytelenek
élni kisdéd fizetésükkö. A belügyminiszter jó-
váhagyta a drágasági pótlékok megszavazó
közgyűlési határozatát. A napdíjas irnokok ez
év. április, május, június, július és augusztus
hónapokban fejenként és havonként 5—5 a
hajduk pedig ugyan csak f. évi márczius,
április, május, és június hónapokban 3—3
frtot kapnak drágasági pótlék címen. — A
tanács tegnap intézkedett, — hogy a drága-
sági pótlék kifizetése azoknak, a kiket illet.
E tanácsi végzés szerint május végén a na-
pdíjasok egyszerre 2 havi, a hajduk pedig 3
havi pótlékokat kapnak. Az egész összeg, a mely-
et a házipénztár readkivüli kiadásaira elő-
irányított költségeiből fedeznek, 2557 forintot
teszen.

* A mesterutcai óvoda. Jog és pénz-
ügyi bizottság tegnapi ülésén került szóba a
mesterutcai óvoda kérdése, illetőleg az volt
a kérdés, hogy a 3 kiszemelt telek közül a
bizottság melyiket javasolja. — Legelőször
lenne az 1246. sz. két utcára nyúló telek,
amelyen az építkezés telekvételével együtt
csak 17,500 frtba kerülne. A bizottság előbb
helyszíni szemlét tart, csak azután mond
majd véleményét.

* Községi isk.-széki gyűlés volt tegnap
d. u. 5 órakor Simonffy Imre polgár-
mester elnökölte alatt. Több folyó ügy tar-
gyaltattott. Az árok utcai óvoda dajkájának
havi fizetése 10 frtől 12 re emeltek. A ró-
zsateri óvodába sok gyerek járván 10 frt
havi díjazással segéd rendelkezett. Az Ebenes
és Bankon ambulans tanítói állomás szer-
veztetik. Minő paedagógiai képe lesz e szeren-
csétlen pénzspóroló eljárásnak — megmutatja
a jövő. Az ohati községi iskolákban a vizsgák
f. hó 23-an lesznek. E vizsgákra R o n c s i k
tanácsnok és S z a b ó Kálmán urak külderek
ki. Az ohati menház jul. 1-én nylik meg. A
menház vezetője eddig 5 frt. havi lakbért
kapott, azonban az iskolások tagjai e furesa
állapotot ezentul nem respektálják, hanem meg-
keresik a tanácsot, hogy állandó lakas épi-
teséről gondoskodják.

* Vásár és piac szabályrendelet.
A jog és pénzügyi bizottság tegnap foglalko-
zott a már évekket ezelőtt elkészült vásári és
piaci szabályrendelettel. A bizottság nem találja
elfogadhatónak a tervezetet, mert azóta a vi-
szonyok változtak, azzal küldi vissza a ta-
nácsnak, hogy előbb jelölje ki a piacokul
használandó teret és utcákat, tekintettel a
közlekedési és forgalmi érdekekre s ehez
márten a szabályzatot újból dolgoztassa ki.

* Utkaparó állomás. Az állam építé-
szi hivatal területet és téglát kér a város-
tól utkaparó-állomás építéséhez. Az utkaparók
lakásul szolgáló épület a derecskei országut
mentén 4 és 5. kilométer közt épülne. A jog-
es pénzügyi bizottság tegnapi ülésén elhatá-
rozta, hogy mielőtt véleményt mondana, hely-
színi szemlét fog tartani.

* Egyházkerületi bírósági ügyek. A
tiszántúli ev. ref. egyházkerületi közgyűlés
tartama alatt a következő s a közigazgatási
bírósághoz tartozó ügyeket fogják tárgyalni:
Lendvay Sándor földhasznbér ügyében. —
Öcsödrol. szerda és szombat delutáni szünidő
tárgyában. — Széll István debreczeni kántor
fizetéseskonkítás ügyében. A nagymuzsali lelkes
választás ügyében. — Ivan András dévaványai
tanító lakása ügyében. — Tódr Dániel szá-
mosujlaki lelkes-tanítói fizetés tárgyában; —
Nagy Mariska, balkányi lelkesárva telebbeze-

sére, a helyettes fizetése ügyében. — Fegy-
mi bírósághoz tartozók. A simái presbiterium
fegyelmi ügye. A tyukodi presbiterium fegyel-
mi ügye. Udvarhelyi József nánási volt gond-
nok fegyelmi ügye időközi tanácsban végezte-
tett, A g-b-i lel és fegyelmi ügye.

* Eljegyzés. B r a u n József törekvő
fiatal iparos eljegyezte E l l e n b o g e n Sze-
réna k. a.-t, El enbogen Benjámín szép és ked-
ves leányát.

* Megtagadott segélyek. A kir. tan-
felügyelő kerelmezte a várostól, hogy az ipar
iskola négy tanítójának a Budapestben nyitandó
szakrajztanfolyam hallgatására szükséges költ-
ségekhez ezer forinttal járuljon hozzá. A
munkás dal egylet az aradi országos dalver-
senyre készül, mihez a várostól 250 frt segély-
kér. A jog és pénzügyi bizottság tegnapi
ülé-én mindkét kérvényt nem teljesítendőnek
tartja.

* Az „Országos Levéltár“ oklevél ki-
állítására az idén május 12-én nyílik meg s
azonul mind-n esütörtökön d. e. 11 óráig
d. u. 1 óráig az Orsz. Levéltár (Var. Belügy-
miniszterium) d. piomatikai termében, ingyen
s csak az Orsz. Levéltár kezelő igazgatójánál,
ugyanott földszint, átvehető belépti jegy elő-
mutatása mellett, szeptember hó 29-éig beza-
rológ, lesz látható.

* Hűtlen szobaleány. Komáromy Antal
Kossuth-utcai lakos jelentést tett a rendőr-
ségnek, hogy szobaleánya 100 frtot tartalmazó
pénztárczáját ellopta. A szobaleányt Laszlo
Eszternek hívják, ki ellen a vizsgáatot a
rendőrség erőlyesen folytatja. Laszlo Eszter
tőle telhetőleg mindent tagad, de a bizonyít-
ékok elene tüntetnek.

* Vasut N.-Léta és Székelyhid közt.
K l o b u s i c z k y Béla, a margita-
szükség-somlyói vasut engedélyese tervbe vette
a debreczen n.-léta és az első helyen emitt
vasut összekötését és e ezelből 60 000 frt
hozzájárulást kér Debreczen várostól. A jog-
és pénzügyi bizottság tegnapi üléséve ugy
határozott, hogy a kérvényt a fedezet módo-
zatainak megjelölése végett előbb a főszam-
vevőnek kívánja kiadatni.

* A bajor passió társaság. A Margit
fürdő disztermében tegnap este volt az ó ba-
jor passió társaság első előadása. Az előadás
a közönség méltó érdeklődése mellett folyt le.
A biblia történet főbb mozanatai és személyei
előképekben vannak szemlélyesítve. A közönség
fig elmét az előadás mindvégig lekötötte és a
tetszes nyilvánítás tapsokban is megnyilatko-
zott a jelentős és tanulságos képletek után.

* Pályázati hirdetés. A m. kir.
államva-utak igazgatósága 58417. sz. leirata-
ban 1898 július 15 től egy évre szükség-s,
megközelítőleg 85009 égf repce és 2000 g.
kenő repceolaj szállítására nyilvános pályaza-
tot hirdet. A szállítások különleges szállítási
feltételek alapján eszközözendők, — mire
vonatkozó feltételek a magy. kir. állam-
vasutak anyag és leitarbeszerzési szakosztá-
lyánál (Andrássy-ut 73. sz. a. I. em.) A hiva-
tálos órákban megtekinthetők vagy a meg-
állapított ár előzetes lefizetése mellett a bu-
dapesti nyomtatványtárnál is meg s z e r
e z h e t ő k vagy ott megrendelhetők. —
A különleges szállítási feltételekért 15 kr., az
általános feltételekért pedig 25 kr. fizetendő.
Ha a posta utján való elküldés kívántatik,
a fenti veteláron kívül 40 kr. postaköltség is
előzetesen beküldendő. Felvilágosítást a ka-
mara is nyújt.

* Posta az állomáson. A magy. kir.
államvasutak igazgatósága a debreczen állo-
máson felépítendő postaépület létesítése e-
lőjából nyilvános ajánlatot hirdet, mire vonat-
kozó összes tudvaivók, Budapestben, a magy.
kir. államvasutak igazgatósága magas építm-
nyi (Terezkörut 56. sz. III. em. 14 a.) és
Debreczenben az üzletvezetőség pályafentart-
tási oszt. a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Az ajánlatok legkésőbb 1898. június hó 1-én
deli 12 óráig nyújtandók be az igazgatóság
építési főosztályánál (VI. ker. Terezkörut 567
II. emelet 10 ajtó) Érdekelteknek vázatos
utmutatással kamaránk is szolgálhat. Debre-
czen, 1898 május 10. A Keresk. és ipar-
kamára.

* **A hadi érmek.** Ő apostoli felsége 50 éves uralkodói jubileuma alkalmára veretendő emlékérmekre jogosultak oly csekély számmal jelentkeztek, hogy a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszter ur szükségét látta a jelentkezési határidőt meghosszabbítani Felhívatnak azért mindazok, kik ezen érmekre jogosultak, miszerint e célból a katonai és illetőségi ügyosztályban (Hungária palota 2-ik emelet 16 ajtó Vetéssy Béla rendőrfogalmazónál) folyó évi május hó 20-ig végelboesató okmányaikkal együtt d. e. 9—12 óráig annyiival inkább jelentkezzenek mert a későbbi jelentkezők kérelme figyelembe vehető nem leend. Debrecze, 1898. május 7-én a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya.

Táviratok.

Rigó Jancsi és a felesége

Budapest, máj. 11. Mulatságos jelenet játszódott le tegnap a Remi-szálloda előtt, ahol a Chimay hercegnő van szállva az ő Rigó Jancsijával azaz, hogy nem az ő Jancsijával hanem annak a fekete szemű, csinos asszonynak a Jancsijával, akit Rigó Jánosnak hívnak s a ki ma este egy komfortablisan leste a szálloda előtt az ő hűtlen urat. Egyszer aztán, mikor kilépet a szálloda kapuján Rigó Jancsi az asszony kiugrott a kocsiából, ravette ma at Jancsira belekapaszkodott a bajuszába és irgalmatlanul kezdte püfölni — Majd adok neked te gezenguz gazem ber kell neked »Simai-né« Az az ilyen — olyan — — ?

Rigó Jancsi nagy nehezen kiszabadult édes hitvese körmei közül, a közönség köréből kiugrott szegény Rigónét pedig — elriasztották onnan.

Görög választások.

Budapest máj. 11. A theaból jelentik. A választási mozgalmak az egész országban megkezdődtek. Nem kevesebb, mint 1500 jelölt, — ügyvéd orvos, tiszt és főtiszt, kereskedő iparos és más, — igyekezik mandátumot kapni. Smolenszky hadügyminiszter nemcsak a fő, de több vidéki városban is jelölve van. Delyannis pártja a legnagyobb erőmegfeszítéssel küzd a többségért; úgy látszik azonban, hogy a kormánypárt győzelme biztosítva van.

Színház.

A »Folt amely tisztit« tantiemejei.

Echegarai dramája, a melyet f. é. január hó 14-én adtak először a Nemzeti Színházban esütörtökön f. hó 12-én kerül színre 25-ödször berlet-szünetben; az eddigi 24 előadás összesen 31.265 frt. 20 kr bevételt eredményezett, irói díjakban a szerzőnek 937 frt 81 krt, a fordító P a t h y Károlynak pedig 625 frt 23 krt. A esütörtöki 25-ik előadás után az igazgatóság a darabot egyelőre leveszi a műsorról és csak a jövő ősszel fog ismét színiére kerülni.

Mozgai századost elfogták.

— Budapesti levél. —

Általános feltűnést keltett a napokban Mozzgay Sandor honvéd százados titokzatos elűnése. Az eltűnt honvéd százados fiatal feleségét bucsuzás nélkül itt hagyta, rangjáról pedig hátrahagyott levélben lemondott. Alantakban adjuk budapesti levelezőnk jelentését, melyből kitűnik, hogy Mozzgay kedvesével szökött Budapestre.

A levél erre vonatkozó része így szól: Mozzgay civil ruhában Budapestre jött szeretőjével s itt a Garay utca 24-ik sz. házában egy államvasuti tisztviselőnél vettek lakást.

A bejelentő lapot így töltötte ki: M o z g a y S á n d o r postatiszt.

Született Pálfán (Tolnám) magyar, ref., nős, 40 éves, előbbeni lakása Nagyszében. Kedvesét mint hitves feleségét mutatta be. Tegnap d. u. 2 óra tájban az I. honvéd gyalogezred két tisztje: K r e s z k y százados,

és K ö r ö s k é n y i főhadnagy kereste Mozzgayt, aki azonban nem volt otthon, Türelmesen vártak rá estig, Hét órakor megérkezett Mozzgay.

Kreszky százados a belépő Mozzgay elé lépett:

— Utasításom van, hogy letartóztassalak. Sajnálom, de a parancsnak eleget kell tennem.

— Mit akartok még tőlem? hisz lemondtam rangomról, lemondó leveletem ott hagytam az asztalomon. És most bekés polgár akarok lenni.

— Kérlek, ez nem tartozik rám, ezt igazítsd el ott, ahova megyünk.

Aztán bérkocsiba ültek s a József-utcai honvéd fogház épületébe hajtottak, hol Mozzgayt elcsukták.

A hadbíró ma megkezdte kihallgatását. M o z g a y Sandor szeretője ma reggel eltűnt.

László kir. herceg emléke Cirkvenicán.

— A »László« gyermekotthon felavatása. —

— Saját tudósítónktól. —

Cirkvenicáról írjak lapunknak: Élte virágában elhunyt kedves fiuk emlékének megörökítése, legfiatalabb leányuknak születése napján József főherceg és Klotild főhercegnő csendes és egyszerű, de annál meghatóbb ünneppel avatták fel Cirkvenicán, a bajos tengerpart egyik legkisebb helyén a László főherceg nevével nevezett gyermekotthont, mely egyuttal kiegészítet rendeltetésének át is adatott.

Delelőtt 9 órakor a fiúmeiek lelkes »Éljen« és »Erviva« kiáltásai mellett az Adamich molotól délfele távozott a kormányzósg délczege »Előre« nevű hajója a habsburgok lobogójával árbocza tetején. A fedélzeten József főherceg daltas alakja volt látható, mellette Klotild főhercegnő lilimokkal kivart bársony ruhában és két viruló leánya, Erzsébet és Klotild világos tavaszi ruhában, Szirmay Sarolta grófnő udvarhölgy, Holdházy kisasszony nevelőnő, Unteraner főhadnagy titkár és Libits kir. tanácsos jószágigazgató voltak a feleséges pár kíséretében, mely ezuttal a fővárosi sajtó számos tagját vendégül hívta meg az »Előre« fedélzetére.

A főváros nevében megjelent Küllmann tanácsos, Nikolics főispán, Wanda alispán és Pfau udvari szállító szintén mint a főhercegi pár vendégei tettek meg az utat.

A főhercegi pár valamennyi vendéget külön-külön mutattatta be magának és kifogyhatatlan szívelyességgel társalgott velük az egész csaknem két óraig tartó uton. Kivált Klotild főhercegnő folyton azon faradozott, hogy vendégeit beavassa a László menhely körül nőtt terveibe és arra, hogy e szent vallalata iránt érdeklődést keltsen mai környezetében és amit a feleséges asszony elhallgatott, azt elmondott. Szirmay grófnő, a László menhely felállításában és berendezésében legbuzgóbb munkatársa; mint foglalkoztatja ezen eszme egy év óta folyton a feleséges asszonyt, mint tűnődik éjjel nappal azon, miképen lehetne mennel több betegsúlylódó gyermeket az általa teremtet intézménynek áldásaiban részesíteni és magát az intézményt a tökély legmagasabb fokára emelni és mily örömmel nezett elébe az egész főhercegi család a mai felavatási ünnepélynek, a mely megvalósítja azt, a mi eleinte csak egy jószágos anyai szívnek álma volt.

11 óra előtt kikötött az Előre Cirkvenica magá hegyek övezte zöld partján. A molon a József fhg. által alapított és fentartott katonatiszti szanatorium lakói, Rojcssevics kerületi főnök, Koltely dr. udv. főorvos, a városi előljáróság és a lelkesek képeztek sorfalat.

A főhercegi pár felette szívelyesen fogadta az üdvözlőket. A moló végén felállított gyönyörű diszkapu előtt Crar polgármester üdvözölte öfensegeiket. Egy kis lány hatalmas rózsabokrétát nyújtott át Klotild főhercegnőnek.

Folytonos taraczkövesek és zsvivokial. tások közt haladt a menet a kies helység főutcájár a régi kastélyhoz, a melyet a feleségarati szeretet templomává avatott fel. Az iskolás gyermekek hosszú sorfalán végig az S a u e r László alcuthi udvari lelkész a helybeli lelkész, segédlelkész segédletével szepen előadott énekarabokkal kísért bálamine és Tedeumot celebrált.

Ennek végeztével a helybeli plébános felavatta a László-menhelyet. A felavatas alatt a főhercegi pár a répcson foglalt állást. A szertartás kezdetén és végén az iskolás gyermekek a néphimnuszot énekeltek.

Bajos mosolylyal és boldogító szavakkal fogadta a feleséges asszony egy iskolás gyermek K r e s z l b a u e r Maximilián kezeiből a virágcsokrot. Majd a menhelyre tekintette meg a feleséges pár, és kísérete, a mely most 53, nagyobbreszt ingyenes felneendő gyermek számára van berendezve. Ma az alapítónő kiváló gyakorlati érzékére vall. Az emeleten a leányok, a földszinten a fiuk, az egyik szárnyon az ingyenesek, a másikon a fizetők vannak elhelyezve. A földszinten van a tágas ebédlő, mely épügy, mint a szerényen de izlésesen burorozott fogadó terem Ő feleségeik boldogult emlékü fiának László főhercegnék kisebb-nagyobb arczkepeivel van díszítve.

A kastély falait a kék Adria hajjai mosák; ablakaitól gyönyörű kilátás nyílik a távolban hol keklő, hol zöldelő partokra. A Riviera legszebb pontjaival versenyez a kastély melletti partrészlet, a melyet a feleséges asszony erélye elhódított a haragró tengeről, hogy ott a teljes biztonság minden kellekivel ellátott tengeri fürdőt rendezznn be szegény apoltjai számára.

A parttól felfelé valóságos délszaki növényzettel borított illatos rét terül el. Ide te vez a feleséges asszony egy üveg-pavillont, a melyben a gyermekek napmelegizteté célj időben kenyők kedvők szerint mulathatnak. Ugyancsak ide tervez a buzgó nagyaszoor egy külön pavillont a fizető gyermekek számára is a czezből, hogy a régi kastély egészében a valódi szegényeknek tartassék fenn.

Vagy két órahosszat vezetete körül vedégeit a feleséges asszony a jótékonyasáldását hitfelekezeti és nemzeti különbségre való tekintet nélkül osztó intézeteken Legboldogabb pedig akkor volt, midőn az irgalmas nének és egy hatalmas szilfa oltalma alatt megpillantotta az intézet legelső 12 apoltját, kik közül ketten, egy fiú és egy leány köszöntő versikék elmondásába kezdtek és szerencsésen bele is süttek. Csak a kis leány vergődött ki a szavak utvesztőjétől és bátrón kívánt áldást a feleséges asszony fejére.

Ezután az intézet ebédlőjében felszolgált pompas reggeli egyesítette a főhercegi családát a látottak által valóban meghatott vendégeikkel, kik közt ott voltak a katonai sanatorium tisztjei, Bohutinsky ezredessel élőkön és a vidék és a város előkelőségei is. 5 óra után az »Előre« a feleséges családdal és vendégeivel megint kikötött az Adamich-molon. A fővárosi sajtó jelenvolt képviselői előtt a főhercegi pár határtalan szívelyessége telejhatlen fog maradni.

CSARNOK.

A fog.

Irt: Mark Twain.

Pots urat rettenetes fogfájás kinozta és amikor már nem tudta a fájdalmat tovább elviselni, halálmegevetéssel a híres Slugg fogorvoshoz ment, hogy azt a fránya fogat kihuzassa.

A fogorvos, akit ugyancsak sok beteg ke resett fel s azért nem is tudta a sok rossz fogat egymaga kihuzni, épen ebben az időben állított össze egy nagyszerű önműködő foghuzógépet.

A genialis gépet gőzmotor hajtotta és főalkotórésze az a meglehetősen bonyolult szerkezetű emeltyű volt, amely egy fogót fel-emelt, kinyitott, előre tolt, bedugott, de nyíltan abban a pillanatban ismét visszahúzott, és a magasba rántott, mire egy rugó ismét lefele nyomta.

Ezt a pompás találmányt Slugg ur a legelsőnek érkező betegén akarta kipróbálni és szerencsétlenségére az a beteg nem volt más, mint Potts ur. Potts, mitsem sejtve, leült a székre, az orvos felszólítására, aki jó messze állott tőle, kinyitotta a száját és abban a pillanatban csikorgás, zugás, esőrómpölés hallatszott valami kellemetlen tárgy, mint egy hó-zszu, sovány kar előre nyult és ekkor — svapp!

Potts ur érezte, hogy megragadják a fogát, fölemelik őt a székről, fölhajítják a levegőbe, odacsapják a falhoz, jobra-halra kétszer-háromszor, hogy csak úgy ropogtak a csontjai aztán levágják úgy, hogy se látott, se hallott, végre ismét a magasba hajítják, hogy fejével átlýnkasztotta Slugg apjának olajfestésű arc-képet és lábával bezúta a nagy tükröt; aztán hirtelen fönn kóválygott a csillár körül, azt lerántotta és végre odaesett az asztalon heverő hegyes műszerek közé.

Itt félholtan fekvé maradt Potts, ahonnan felemették, óvatosan hazavitték, hol három óra múlva arra tért magához, hogy fáj minden porckijája és hogy újra kinezta, a rettenetes fogfájás, mert a pokolgép kirántotta két vagy három egészséges fogot, de behagyta a beteg fogát.

Néhány nap múlva Potts ur nem állta már ki a fájdalmat s elhatározta, hogy ő maga rontja ki a rakonezatlanokodó fogat. Hallotta, hogy a foghuzás legbiztosabb, legkényelmesebb és legkevesebb fájdalommal járó módja a következő:

A fogra erős czéznát köt az ember, a czéznát golyóhoz erősít, a golyót beleteszi a fegyverbe és bumm, a golyóval együtt a fog is kirepül. Ezt az eljárást olyan praktikusnak találta, hogy mindjárt hozza is fogait végrehajtásához.

Fogta tehát a czéznát, odaerősítette a foghoz és a golyóhoz, ezzel megtöltötte revolverét, az ablakhoz lépett és — nem, a lövés, nem dördült el, mert Potts ur megdölgölte löjjön-e vagy nem, mivel a fájdalom, csodálatos módon, ép ebben a pillanatban megszűnt. Várt egy, két, tíz percig a fájdalomnak vége volt.

— No, gondolta, ekkor leveszem a zsi-mort; de ebben a pillanatban, — bumm, eldördül a lövés és a golyóval együtt, ötven mérföldnyi kezdő sebességgel, a beteg fog is kirepült Potts ur szájából, a ki kiabálva, üvöltve a földre bukott és rángatózva mindaddig ott hevert, míg Potts né asszony berohant és annyira magához térítette férjét, hogy ismét az ablakhoz ülhetett, ahol friss levegő érte.

Szinte elbutulva, érzéketlenül tekintett kifele — és mit látott? Négy embert, aki egy ember vérző testét vitte.

— Mi történt? — kérdezte megijedve.
— Valami ku ya agyonlőtte Dingus urat.
— Dingus urat?

Ez érdekes volt és Potts ur, akinek ereje csodálatos gyorsan visszatért, szerette volna a részleteket hallani. Föltette a kalapját és elment a biróhoz.

Epen amikor odaérkezett, magához tért a mersebesül is és elmondta, az almán üt és almát azedett, amikor hirtelen lövés dördült el és ő czombján találva lezuhant. Honnan jött a lövés: azt nem tudja és nem is sejt, ki lehet a gyilkos támadó.

Az orvos hozzáfogott a seb megvizsgálásához és az első dolog, amit talált, egy erős czéznaszál volt, melyen egy nagy puskagolyó csüggött. Az orvos, amikor a czéznát huzogatóni kezdte, erős ellenállásra akadt, a beteg meg ordított, mintha nyársra huznák. Az orvos ebből természetesen azt következtette, hogy meg más löveg is van a sebben. Kijelentette, hogy ilyen eset, nincs feljegyezve az orvosi tudomány annalesei között és hogy ő erről jelentést terjeszt a tudományos akadémiá elé

Mindenekelőtt a löveget kellett eltávolítani. Evégből az orvos kloroformmal elaltatta a beteget, aztán egy erős metszessel kitágította a sebet.

Az operáció alatt Potts ur rendkívül rosszul érezte magát és éppen erősen rugdalózni akart, amikor az orvos meglepetve nagyot kiáltott: a beteg czombjából jó uagy fogat huzott ki.

Az eset most még érthetlenebb volt.

A fogat golyó gyanánt nem használhattak mert darabokra tört volna, Dingus ur nem is nyelhetette azt le, mert akkor hogyan került volna a golyóval és a czéznával a czombba. Másrészt a seb belső sérülésre mutatott.

— Az eset rejtejes, mondotta az orvos, ilyen esetem még nem volt. A golyónak a fognak és a czéznának tisztára az égből kellett lepottyanni és pedig... de mi ez Post ur, rosszul van ön? Hiszen vérzik!

— Én... én... én... vérzem?

— Igen, vércs a szája.

— Oh az nem baj. Némrég elvesztettem egy fogamat.

— Ugy? És ki huzta ki?

— Én... én... jaj, mindent bevallok én magam kilőttem a szájamból.

— Ki... lőtte?

— Igen.

Ezután Potts ur mindent bevallott, Gyilkosság kísérlete miatt vád alá helyezték, és Dingus ur, aki megtudta a dñgot, m-nyreföldre esküdözött, hogy mihelyt meggyógyul a többi fogát is bilővi a szájából; a többiek pedig meglinchelni akarták a gyalázatos me-renylőt.

Ezt a biró szerencsére megakadályozta kiürítette a termet és amikor magára maradt Potts urral, odament nozza s így szólt:

— Ön egy közönségs gazember. Erti?

— Igen — dadogta Potts — de igazán nem tudtam sem azt, hogy a fegyver elsű, sem azt hogy Dingus ott ül a fan.

— Ostobaság, hiszen nem is erőll beszélek. Dé ha az ember lő, akkor agyonlő. Most ugyanannyi dolgom lesz és csak félilletéket szedhetnk, Ez gyalázatossg, Potts ur jegyeze meg ezt jövőre.

Potts ur egészen megvolt törve Belátta,

hogy helytelenül cselekedett, úgy, hogy a biró meghalva hozzája lépett a vállára tette a kezét és szólt:

— No, nem kell azért olyan nagyon busulni. Menjen haza és máskor jobban csinálja a dolgot.

Nyilt-tér.

Minthogy a tavasz előrehaladásával csecsemő, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-szerként szerepel, másrészt, mert dus szénsav-tartalmánál fogva, specíficus óvószert is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavával fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

Kedvelt borviz.

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Évad **Reichenhall fürdő.**
Májú-okt.

Sós, savó- és legnagyobb német klimatikus gyógyhely a bajor Alpésekben. Sós-, k-kesavó, moór es egyéb kivonati fürdők. Kec-kesavó, tehéntej, kefir, alpesi fünedvek, mindenféle savanyuvizek friss tölésben; legnagyobb pnematikus kamarák, a belelégzések minden neme, sóskutak, serpomkurák Oertel tanár rendszere után, hidegvízgyógyintézet és gyógytornászati. Legjobb hygienikus általános feltételű magas forrasú vízvezeték, csatornázás és fertőtlenítés. Kiterjedt parkok fedett sétautakkal, Croquet- és Lawn-Tenis-terek; közelben fenyves erdők és jól ápolt gyógyutak minden irányban és magassági viszonyban. Naponta a fürdő-zenekar által 2 hangverseny, évad színház, olvasótermek; vasuti, távirtda és telefon állomások. Részletes leírásokat magyar nyelven is küld ingyen és bérmentve

a fürdő-bizottság.

Alapított 1865-ben.

A legjobb új és átjászott

ZONGORÁK

PIANINÓK és

HARMÓNIUMOK

legolcsóbban kaphatók

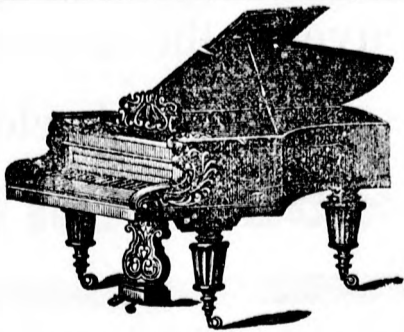
tökéletes jótállás mellett,

HECKENAST GUSZTÁV

hírneves zongora-eladási intézetében.

Most: BUDAPEST, Gizella-tér 2. sz. a Váci-utca sarkán

Schiedmayer és fia, leghíresebb zongorák Thuringiai Organ C. egyedüli képviselője,
a világ legjobb es legolcsóbb harmóniumai. — **Árjegyzék ingyen.**

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

☞ KÖNYVNYOMDÁJA ☜

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapir cégnyomással
1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.
Levélborték cégnyomással
1000 drb. 2 frtól feljebb.

Monogrammal ellátott
Lakadalmi és báli meghívók.
Eljegyzési kártyák
nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos iverk, tabellák.

☞ **Gyászjelentések.** ☜

Hangverseny műsorok. Menü kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitűnő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

☞ **Pinczérszámlák bor- és sör czimkék** ☜

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

☞ diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.) ☜

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

☞ **Névjegyek 50 krtól kezdve.** ☜

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.